

VERGİ HUKUKU

Nokta Atışı Soru Tahminleri

Yasemin Hoca Diyor Ki;

Ortak Odak

- Vergi Hukukunun Kaynakları
- Vergi Kanunlarının Zaman Ve Anlam Bakımından Uygulanması
- Vergilendirme Süreci
- Tahakkuk Ve Tahsil Zamanaşımı Süreleri
- Vergi Cezaları Ve Cezayı Kaldıran Haller
- Türk Vergi Sistemindeki Gelir Unsurlarının Özellikleri

VERGİ HUKUKU ÇIKMIŞ SORULAR ANALİZİ

Sınav türlerine göre odak noktaları, soru tipleri ve zorluk dereceleri karşılaştırması

HMGS Odak Noktaları ve Çıkmış Soru Türleri

HMGS, Vergi Hukukunda doğrudan kanunda yer alan sürelerle (30 gün, 15 gün, 5 yıl, 4 ay gibi), vergi idaresinin denetim yollarına, tarh usullerinin net tanımlarına ve idari uyumsuzluk çözüm yolları ile dava açma sürelerine odaklanır.

Öne Çıkan Detaylar

- **Vergi Hukukunun Kaynakları:** Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın yayımladığı Özelge (mukteza), Sirküler ve Genelge gibi işlemlerin yardımcı kaynak olduğu ve Danıştay'da iptal davasına konu yapılamayacağı kuralı çok sık test edilir.
- **Tarhiyat Türleri:** Vergi beyannamesinin kanuni süresi geçtiği halde verilmemesi veya tutulması zorunlu defterlerin ibraz edilmemesi durumunda idarece yapılan tarhiyatın "Re'sen Tarhiyat" olduğu; defter ve belgelere dayanılarak sonradan bir matrah farkı bulunursa bunun "İkmalen Tarhiyat" olduğu doğrudan tanım olarak sorulur.
- **Ölümün Sürelere Etkisi:** Mükellefin ölümü halinde, mirası reddetmeyen mirasçılarının, ölenin gelir vergisi beyannamesini ölüm tarihinden itibaren 4 ay içinde; KDV beyannamesini ise normal süresine eklenen 3 ay içinde vermesi gerektiği kuralı klasikleşmiş HMGS sorularındandır.
- **Dava Açma Süreleri:** Vergi uyumsuzluklarında vergi mahkemesine dava açma süresinin kural olarak 30 gün, Danıştay'da ilk derece mahkemesi sıfatıyla açılacak davalarda ise 60 gün olduğu; İhtiyati haciz ve İhtiyati tahakkuka karşı ise dava açma süresinin 15 gün olduğu mutlak bilgi olarak test edilir.

Soru Türleri

"Yukarıdakilerden hangisi yardımcı kaynaktır?", "Beyannamenin hiç verilmemesi hangi tarhiyat nedenidir?", "Vergi mahkemesinde dava açma süresi kaç gündür?" gibi net kavram eşleştirmeleri ve kesin sürelerle dayanan bilgi (ezber) sorularıdır.

ZORLUK DERESESİ: ORTA

Hakimlik Odak Noktaları ve Çıkmış Soru Türleri

Hâkimlik sınavı, daha çok vergi suç ve cezalarının içtimasını, cezaların şahsiliği ilkesinin sonuçlarını, gelir unsurlarının (ticari kazanç, serbest meslek, menkul sermaye iradi) teknik tespiti ile tam/dar mükellefiyet kurgularını olay bazlı olarak sorgular.

Öne Çıkan Detaylar

- **Kaçakçılık ve Vergi Ziyat İçtimai:** Kaçakçılık suçu (sahte belge düzenleme vb.) ile vergi ziyat suçu birlikte işlenirse, vergi ziyat cezasının 3 kat olarak uygulanacağı; kaçakçılığa iştirak edip menfaat sağlamayan kişiye hapis cezasının yarısı ile vergi ziyatının 1 katının kesileceği kuralları çok ağırdır ve sıkça sorulur.
- **Cezaların Şahsiliği:** Cezaya muhatap mükellefin ölümü halinde, vergi aslı, gecikme zammı ve gecikme faizi mirasçılara geçerken; vergi cezasının mirasçılara geçmeyeceği (düşeceği) ayrıntısı olay sorularında kullanılır.
- **Gelirin Elde Edilmesi Esası:** Ticari ve zirai kazançta vergiyi doğuran olayın defterlere kayıt anında tahakkuk esasına dayandığı; ancak ücret, serbest meslek, gayrimenkul sermaye iradi gibi diğer gelir unsurlarında gelirin tahsil esasına bağlandığı teknik ayrımı çok ayırt edicidir.
- **Şahsilik İlkesi:** Türkiye'de 6 aydan fazla oturan veya ikametgâhı olan "Tam Mükelleflerin" hem yurtiçi hem yurtdışı gelirlerinden, dar mükelleflerin ise sadece Türkiye'de elde ettikleri gelirlerden sorumlu olduğu kurgusal metinlerle sorulur.

Soru Türleri

Çok failli veya ölüm olayının gerçekleştiği "Mirasçılar hangi borçlardan sorumludur?" ya da "A'nın X şirketinden aldığı temettü hangi gelir unsurudur?" formatında analiz gerektiren yüksek zorluktaki pratik problem sorularıdır.

ZORLUK DERESESİ: YÜKSEK - ÇOK YÜKSEK

2026 HMGS SORU TAHMİNLERİ

VERGİ HUKUKU & VERGİ USUL HUKUKU

1

VERGİ HUKUKUNUN KAYNAKLARI VE KIYAS YASAĞI

Odak Noktası: Vergi hukukunun kaynakları hiyerarşisi kesinlikle test edilir. Anayasa, Kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararı ve İçtihadı Birleştirme Kararları "**Asli**" kaynaklar iken; Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın yayımladığı Özelge (Mukteza), Sirküler ve Genelge'nin kesinlikle "**Yardımcı**" kaynak olduğu ve iptal davasına konu edilemeyeceği bilinmelidir. Vergi kanunlarının uygulanmasında genişletici veya daraltıcı yorum yapılabileceği, ancak **kiyas yasağı** (kiyasa varacak yorum yapılamayacağı) ilkesinin bulunduğu banko bilgilerdendir. Özel hukuk kurallarının vergi kaçırmak için ustaca kullanılmasına "**peçeleme**" dendiği de sıkça sorulur.

2

TARHİYAT TÜRLERİ (BEYANA DAYALI, İKMALEN, RE'SEN, İDARECE)

Odak Noktası: İdare tarafından yapılan vergi tarhiyatı tanımları HMGS'nin klasikleşmiş kavram sorularındandır. Matrahın veya matrah farkının sonradan defter ve belgelere dayanılarak bulunması **İkmalen Tarhiyat'tır**. Vergi beyannamesinin hiç verilmemesi, defterlerin tutulmaması veya gizlenmesi durumunda takdir komisyonunca veya inceleme elemanınca belirlenen matrah üzerinden yapılan işlem ise **Re'sen Tarhiyat'tır**. Mükellefin, ikmalen, idarece veya re'sen tarh edilen vergileri tebliği izleyen 1 ay içinde ödemesi gerektiği kuralı süre bilgisi olarak öne çıkar.

3

VERGİ YARGISINDA SÜRELER, İHTİYATİ HACİZ VE İHTİYATİ TAHAKKUK

Odak Noktası: Dava açma ve idari işlem süreleri HMGS adaylarının mutlak bilmesi gereken alanlardır. Vergi Mahkemesinde dava açma süresi kural olarak 30 gün, Danıştay'da 60 gündür. Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında uygulanan koruma tedbirlerinden olan İhtiyati Haciz ve İhtiyati Tahakkuk kararlarına karşı, kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde Vergi Mahkemesine dava açılacağı kuralı çok güçlü bir soru adaydır. Ayrıca **Hata Düzeltme** başvurusunun dava açma süresini durduracağı kuralı unutulmamalıdır.

4

VERGİ CEZALARI (ZİYA, USULSÜZLÜK, KAÇAKÇILIK) VE İÇTİMA/TEKERRÜR

Odak Noktası: Mükellefin kusuruyla verginin eksik veya geç tahakkuk etmesine **Vergi Ziyayı** denir ve ziyaa uğratılan verginin 1 katı ceza kesilir. Ancak fiil sahte belge kullanma/düzenleme gibi bir **Kaçakçılık** fiiliyse (hapis cezası da gerektirir), vergi ziyayı cezası 3 kat artırılmış uygulanır. Tekerrür hükümlerine göre; cezası kesinleşen vergi ziyayı cezasında 5 yıl, genel usulsüzlüklerde ise 2 yıl içinde aynı suç tekrar işlenirse cezada artırılma gidileceği (sırasıyla %50 ve %25) çok kritik bir hafıza sorusudur.

5

CEZAYI ORTADAN KALDIRAN HALLER VE CEZALARIN ŞAHSİLİĞİ

Odak Noktası: Vergi aslı ile vergi cezası arasındaki miras farkı en sevilen senaryodur. Mükellefin ölümü halinde vergi aslı, gecikme zammı ve gecikme faizi mirasçılara geçerken; **cezaların şahsiliği ilkesi** gereği vergi cezası tamamen ortadan kalkar (düşer). Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın verdiği özelgeye (izahata) uygun hareket eden mükellefe sonradan idarenin fikrini değiştirmesi nedeniyle vergi cezası kesilemeyeceği (**Yanılma hali**) de cezayı engelleyen haller olarak HMGS'de doğrudan sorulma potansiyeli taşır.

6

GELİR VERGİSİNDE ELDE ETME ESASLARI VE TÜRK VERGİ SİSTEMİ

Odak Noktası: Gelir unsurlarının vergilendirilme anları (vergiyi doğuran olay) farklılık gösterir. Ticari ve Zirai Kazançlarda gelirin elde edilmesi "**Tahakkuk Esası**"na bağlıdır (yani tahsilat yapılmaya da deftere işlenmesi veya faturanın kesilmesi yeterlidir); ancak Ücret, Serbest Meslek Kazancı, Gayrimenkul ve Menkul Sermaye İradı ile Diğer Kazançlarda gelirin elde edilmesi için fiilen veya hesaben ödemenin yapılmış olması, yani "**Tahsil Esası**" şarttır. Motorlu Taşıtlar Vergisi'nin taşıt değerinden ziyade yaş, silindirik hacmi vb. fiziksel değerlere dayandığı için **spesifik vergi türüne** girdiği de bir diğer banko soru tipidir.

☑ Bu 6 konu, her iki sınavda da en yüksek soru yoğunluğuna sahip başlıklardır. Özellikle yeter sayı silsileleri ve süreler ezber gerektiren kritik detaylardır — mutlaka tekrar ediniz. Sınavda şimdiden başarılar dileriz.